

[Kjørulff-Schmidt.]

1398 ff), venstres ordfører Elgaard (sp. 1410), det konservative folkepartis ordfører Bøgholm (sp. 1413) og den radikale ordfører Kirsten Gloerfelt-Tarp (sp. 1420 ff) og igen under andenbehandlingen Bøgholm (sp. 3493), udenrigsministeren (sp. 3494), Frode Jakobsen (sp. 3495 ff), venstres ordfører Jørgen Gram (sp. 3496), Kirsten Gloerfelt-Tarp (sp. 3496). Ved landstingets første behandling udtalte udenrigsministeren (Landstingstidende, sp. 693), den socialdemokratiske ordfører Fr. Dalgaard (sp. 695) og venstremanden Per Federspiel (sp. 697) sig på linie hermed.

Af den betænkning, der blev afgivet af et folketingsudvalg (blad nr. 146), fremgår endog, at spørgsmålet har været drøftet i samråd med udenrigsministeren, og at der var enighed mellem ministeren og udvalget om, at „Danmark både bør anerkende den europæiske menneskerettighedsdomstol og kommissionens kompetence til at modtage og behandle klager fra enkeltpersoner . . .“.

I sit indlæg til domstolen af 27. november 1975 hævder regeringen nu, at den danske regering ved fornyelsen af Danmarks tiltrædelse af konventionens artikel 46 den 26. marts 1962 og senere — i direkte modstrid med folketingets og landstingets udtrykkelige tilkendegivelser og umisforståelige vedtagelse — har taget forbehold, der navnlig indebærer, at rigsdagens beslutning om, at domstolen og kommissionen har kompetence til at modtage og behandle klager fra enkeltpersoner, er tilsidesat.

Det vil være ministeren bekendt, at det kræver folketingets samtykke at ophæve Danmarks tilslutning til en international traktat, der én gang er ratificeret med folketingets samtykke.

Ligeledes er det helt åbenbart, at regeringen selvfølgelig måtte være politisk forpligtet til at indhente folketingets samtykke, hvis man med forbeholdet af 26. marts 1962 og senere ønskede at give udtryk for et holdningsskifte fra dansk side i retning af det, man nu påberåber sig over for domstolen. Af de i folketingets arkiv beroende aktstykker fremgår imidlertid, at folketinget aldrig er blevet anmodet om at tage stilling til det betimelige i at tage forbehold over for menneskerettighedskonventionen. Folketin-

get ville selvfølgelig have sagt nej til sådanne forbehold, og det er derfor et brud på god parlamentarisk skik, at regeringen nu fastholder, at Danmark ikke fuldt ud er underkastet domstolens kompetence i sager, der af enkeltpersoner er indbragt for kommissionen.

Ministeren bedes i sin besvarelse oplyse, hvem der har truffet beslutning om den ændrede ordlyd af Danmarks tiltrædelseserklæring, med hvilken hjemmel ændringen er sket, og hvorfor den ikke har været drøftet med folketinget. Endelig bedes det oplyst, hvilke reale motiver der lå til grund for regeringens holdningsskifte, og om den nuværende regering er uenig med fremskridtspartiet og spørgeren i, at Danmark bør være bundet, så langt vi overhovedet kan binde os, af den europæiske menneskerettighedskonvention, af domstolens bindende kompetence uden særlig overenskomst og af reglerne om kommissionens og domstolens adgang til at behandle klager fra enkeltpersoner. Det henstilles, at svaret foreligger inden den udenrigspolitiske debat den 15. ds.

Udenrigsminister *K. B. Andersens* svar (14/1 76):

1. Regeringens godkendelse af, at dens advokat i de nævnte sager for den europæiske menneskerettighedsdomstol har rejst spørgsmålet om omfanget af domstolens kompetence, er sket i bevidstheden om, at det er domstolen selv — og ikke den danske regering — der afgør spørgsmål om rækkevidden af domstolens kompetence. Der er derfor ikke tale om at unddrage domstolen sager, som den efter sin egen fortolkning mener sig berettiget til at pådømme. Det er i øvrigt i sager for internationale organer, hvor en stat er part, ganske normalt at drøfte kompetencespørgsmål. Også under den konkrete sags forudgående behandling for menneskerettighedskommissionen blev der fra dansk side rejst spørgsmål om omfanget af kommissionens kompetence, og andre stater har ligeledes i en lang række tilfælde rejst kompetencespørgsmål i sager for såvel kommissionen som domstolen. Grunden hertil er den, at det — som følge af den europæiske menneskerettighedskonventions bestemmelser om kommissionens og domstolens beføjelser — på væsentlige punkter